

10.08.2017

2017 LYS: Tercihler Kalite ve İstihdam Odaklı

Yükseköğretim Kurulunca üniversitelere yerleştirme sayılarına ilişkin yapılan analize göre:

- Lisans programlarına yerleşen öğrenci sayısı 422.950 oldu. Bu sayı geçen yıl lisans programlarına yerleştirilen öğrenci sayısı 423.479 ile benzer düzeyde olup, devlet üniversitelerindeki lisans programlarına yerleşen öğrenci sayısı 2016 yılında 345.579 iken, 2017 yılında yerleşen öğrenci sayısı 346.675 olarak gerçekleşti. Bu kapsamda devlet yükseköğretim kurumlarına yerleşen lisans öğrenci sayılarında artış var.
- Yerleştirme sonuçlarına göre boş kalan 214.430 toplam kontenjanın 163.613'ü önlisans programlarında, 50.817'si ise lisans programlarında görüldü. Tercih edecek öğrenci sayısındaki geçtiğimiz yıllarla karşılaştırıldığında önemli bir değişiklik olmamasına ve kontenjanlarda artış olmasına rağmen boş kontenjan sayıları öğrencilerimizin daha bilinçli ve seçici bir tercih sürecinde olduğunun göstergesidir.
- Sınavsız geçiş kaldırılmış olması dikkate alındığında, meslek lisesi mezunlarımızdaki tercih edebilecek yüksek sayıdaki öğrenci sayısı memnuniyet vericidir.
- Taban puan uygulanan programlardan Tıp, Hukuk, Mühendislik ve Mimarlık programlarındaki gelişme sevindiricidir. Öğretmenlik programlarında ilk kez uygulanan taban puan uygulaması ile özellikle istihdamda güçlük yaşanan bazı programlarda doluluk oranlarında önemli azalma gözlenmiştir. Bu durum eğitim fakülteleri için merkezi olarak değil kalite odaklı bir kontenjan planlaması olarak değerlendirilmelidir.
- Açıköğretim lisans programlarındaki puan türünün örgün puan türü ile aynı düzeye getirilmesi ve bu kapsamda açıköğretim lisans programlarına LYS ile öğrenci yerleştirilmesi bu programlarda doluluk oranını düşürmüştür. Bu durum da tenkitlere yol açan açık öğretimin sistemdeki büyük payında rasyonel bir şekilde azalma meydana getirecek, aynı zamanda açık öğretimin marka değerini yükseltecektir.

- YÖK bursunun ve rasyonel planlamaların uygulandığı temel bilimler, ziraat, orman, su ürünleri ve yer bilimleri programlarındaki doluluk ülkemiz ve yükseköğretim sistemimiz açısından sevindiricidir.
- Lisans ve önlisans'daki önemli sayıda boş bulunan kontenjanlar öğrencilerimize ek yerleştirme döneminde önemli fırsatlar sunabilecektir.
- 2017 yılı yerleştirme sonuçları Yükseköğretim Kurulu olarak son iki yıldır önceliklendirdiğimiz kalite odaklı büyümenin önemli bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir.

Tercih yapan aday sayısında düşüş var

Geçen sene tercih yapma hakkı olan 1.171.886 lise mezunu adaydan 759.424'ü (%64,80), 785.740 meslek lisesi mezunu adaydan 610.583'ü (%77,71) ve toplamda tercih yapma hakkı olan 1.957.626 adaydan 1.370.007'si tercih (%69,98) yapmıştı. Bu sene ise tercih yapma hakkı olan 1.117.622 lise mezunu adaydan 627.850'si (%56,18), 729.252 meslek lisesi mezunu adaydan 366.916'sı (%50,31) olmak üzere toplamda tercih yapma hakkı olan 1.846.874 adaydan 994.766'sı tercih (%53,86) yapmıştır. Yani geçen yıla kıyasla öğrencilerimiz ilk yerleştirmede daha az tercih yapma eğiliminde olmuştur.

	2016-ÖSYS			2017-ÖSYS		
	Lise	Meslek L.	Toplam	Lise	Meslek L.	Toplam
Tercih Yapma Hakkı Olanlar	1.171.886	785.740	1.957.626	1.117.622	729.252	1.846.874
Tercih Yapanlar	759.424	610.583	1.370.007	627.850	366.916	994.766

Burada özellikle dikkat çekilmesi gereken konu tercih yapma hakkına sahip olan meslek liseli adayların geçen yıl %77'si tercih yaparken bu yıl %50'sinin bu hakkını kullanmış olmasıdır. Bunun sebebi bu yıl ilk kez uygulanan sınavsız geçişin kaldırılması sonrasında, ilgili öğrencilerimize verilen ek puan ile daha yüksek sayıda öğrencimiz sınavda başarılı olduğu halde durumlarını daha iyi değerlendirmek üzere bu aşamada tercihini yapmamış olmasıdır. Sınavsız geçişin kaldırılması sürecinin devreye girdiği bu ilk yılda görülen olumsuz durumun ek yerleştirme sürecinde büyük ölçüde kalkacağı düşünülmektedir.

Geçen yıl ile karşılaştırıldığında daha az tercih yapma eğilimi doğrultusunda lisans programlarındaki doluluk oranlarının %94,31'den, %89,27'ye gerilediği, önlisans programlarındaki doluluk oranlarının ise %91,42'den %62,55'e düştüğü görülmüştür. Bir başka ifadeyle yerleştirme sonuçlarına göre boş kalan 214.430 toplam kontenjanın 163.613'ü önlisans programlarında, 50.817'si ise lisans programlarındadır.

Bu sonuçlar öğrencilerimizin daha bilinçli bir tercih yapma eğiliminde olduklarını, sadece yükseköğretime girmeyi değil, mezuniyet sonrasındaki istihdam imkânlarını da dikkate aldıklarını göstermektedir. Bu durum yükseköğretim sistemimizdeki özellikle son iki yıldır kalitenin artırılması odaklı uyguladığımız politikalar ile de uyumludur. Bununla birlikte özellikle meslek lisesi mezunlarına yönelik bu ilk sene için rehberlik yapmamız gerektiğini de göz ardı etmiyoruz. Bu hususu YÖK olarak gündemimize almış bulunmaktayız.

Taban puan uygulanan programlardaki gelişme olumlu ve dikkat çekici

İki yıl önce Tıp ve Hukuk, geçtiğimiz yılda Mühendislik ve Mimarlık programlarında başlatılan taban puan uygulamasındaki sonuçlar memnuniyet vericidir.

Tıp programlarında geçen sene boş kontenjan 55 iken bu sene 27, Hukuk programlarında geçen sene boş kontenjan 298 iken bu sene boş kontenjan olmamış doluluk %100 olmuştur. Mühendislik programlarında geçen sene boş kontenjan 14.754 iken bu sene 8.165, mimarlık programlarında geçen sene boş kontenjan 744 iken bu yıl 944 olmuştur. Mimarlık programlarındaki boş kontenjanın artmasındaki sebep Vakıf ve KKTC Üniversitelerine yerleşen aday sayısındaki azalmadır.

Bu yıl ilk kez başlayan Öğretmenlik programlarında taban puan uygulaması kapsamında ise, doluluk oranı geçen yıl %99,23 iken bu yıl %86,79 olmuştur.

2016, 2017 ÖSYS Öğretmenlik Programları Bilgileri

	2017				2016			
	Kontenjan	Yerleşen	Boş	Doluluk (%)	Kontenjan	Yerleşen	Boş	Doluluk (%)
Devlet Üniversiteleri	42.838	39.147	3.691	91,38	41.822	41.800	22	99,95
Vakıf Üniversiteleri	4.192	3.309	883	78,94	3.792	3.740	52	98,63
KKTC Üniversiteleri	3.344	1.464	1.880	43,78	2.574	2.461	113	95,61
Diğer Ülkelerdeki Üniversiteler	299	57	242	19,06	333	145	188	43,54
Toplam	50.673	43.977	6.696	86,79	48.521	48.146	375	99,23

Bu doluluk oranındaki düşüşte özellikle bazı programlar önemli rol oynamaktadır. Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği programlarında geçen sene kontenjan 2.965, yerleşen 2.902 ve boş kontenjan 63 (doluluk %97.85) iken bu sene kontenjan 2.866, yerleşen 543 ve boş kontenjan 2.323 (doluluk %18.95) olmuştur. Benzer şekilde Fen Bilgisi Öğretmenliği programlarında geçen sene kontenjan 4.429, yerleşen 4.414, boş kontenjan 15 (doluluk %99,6) iken, bu sene kontenjan 4.459, yerleşen 3.049, boş kontenjan 1.410 (doluluk %68,38) olmuştur.

Bu programların özelliği özellikle istihdamda güçlük yaşanan programlar olmasıdır. Milli Eğitim Bakanlığı ve ilgili kamuoyu da zaten uzun yıllardır bu kapsamdaki öğretmenlik programlarında kontenjan azaltılmasına gidilmesini talep etmekteydi. YÖK olarak re'sen ve merkezi olarak kontenjan azaltılması ve pek çok üniversitede bu programların kapatılması yerine kalite çıtasının yükseltilerek aynı sonuca ulaşma yöntemi tercih edilmiştir. Uygulanan taban puan uygulaması ile geçmişte başarı sıralaması 1.420.000'lerde! olan öğrencinin eğitim fakültesi programlarına yerleşebildiği göz önüne alınarak yerleşen öğrencinin niteliğini arttırabilmek üzere eğitim fakültelerine yerleştirme taban puanı (bütün ilgili tarafların ve kamuoyunun tasvibiyle) 240.000 seviyesine çekilmiştir. Bunun sonucunda da bu programların doluluk oranlarda önemli oranda düşüş yaşanmıştır. Bu durum doluluk oranlarımıza olumsuz yansımış olsa da geleceğimizi emanet edeceğimiz genç nesillerimizin eğitimi açısından daha nitelikli, bilinçli ve istekli bireylerin öğretmenlik programlarını tercih etmesi ve öğretmen olması açısından oldukça olumlu bir durumdur.

YÖK Bursu uygulanan programlarda yerleştirme sonuçları memnuniyet verici

Ülkemizde bilim temelli bilginin üretimi ve ülkemizin kalkınması için önemli olan ama son yıllarda tercih eğilimi azalan programlara ilişkin burs uygulaması tercih edilme oranlarını arttırdı.

Bilindiği üzere Temel Bilimler (Biyoloji, Fizik, Kimya, Matematik) programlarında 2015 yılından önce ortalama doluluk oranı %82,5 gibi oldukça düşük seviyelerde iken (2014 yılında kontenjan 8.044, yerleşen 6.637, boş kontenjan 1.407) ve pek çok üniversitemizde bu programların doluluk oranları 0 (hiçbir öğrenci tercih etmiyor ilken) son iki yılda yapılan rasyonel kontenjan planlaması ile doluluk oranı 2016 yılında %98,5'e yükselmişti. Bu yıl ise uyguladığımız burs politikası ile bu programlarda kontenjan artışı olmasına rağmen doluluk oranı %99,02'ye yükselmiştir. (Temel bilimlerde geçen sene 7.961 olan kontenjan bu sene toplamda 1.033 artışla 8.994 oldu). Bu durum YÖK'ün üstün değer atfettiği bu programlara ilişkin hassas yaklaşımının sonucudur.

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

	2017-ÖSYS			2016-ÖSYS		
	Kontenjan	Yerleşen	Doluluk (%)	Kontenjan	Yerleşen	Doluluk (%)
Biyoloji	1.780	1.773	99,61	1.523	1.508	99,02
Fizik	966	946	97,93	752	704	93,62
Kimya	1.997	1.991	99,70	1.740	1.708	98,16
Matematik	4.251	4.196	98,71	3.946	3.927	99,52

Yükseköğretim sistemimizin bilimsel yapısının ve ülkemizin bilgi temelli gelişiminin zeminini oluşturan temel bilim programlarının ve Türkiye'nin öncelikli alanları ve yükseköğretim sistemi açısından stratejik önem taşıyan, tarım-ziraat-orman-su ürünleri odaklı lisans programlarına ilginin artırılması gerçeğinden hareketle söz konusu programları ilk üç sırada tercih eden ve yerleşen öğrencilere burs verilmesine ilişkin olarak başlatılan burs programı sayesinde ziraat programlarında geçen yıl %84,27 olan doluluk oranı bu yıl daha da artarak %97,41, su ürünlerindeki doluluk oranı %83,40'dan %92,10'a, %61,23 olan yer bilimleri programlarındaki doluluk oranı ise %70,59'a yükselmiştir.

Açıköğretim programlarında yeni dönem

Geçtiğimiz yıl açıköğretim lisans programlarının kontenjanı 56.277, ön lisans programlarının kontenjanı 113.338 olmak üzere toplam 169.615 olan kontenjanın tamamı dolmuştu. Bu sene açıköğretim lisans programlarının kontenjanı 69.089, önlisans programlarının kontenjanı 125.069'e çıkartılmış olup, toplam 194.158 olan kontenjanın 129.003'ü dolmuştur. Bir başka ifadeyle açıköğretim programlarında geçen yıl %100 olan ortalama doluluk oranı bu yıl % 66,44'e düşmüştür.

Telefon: 0 312 298 70 00

444 8 965

Faks: 0 312 266 47 58

06539 Bilkent/ANKARA

E-posta: yokbasin@gmail.com

	2016-ÖSYS			2017-ÖSYS		
	Lisans	Önlisans	Toplam	Lisans	Önlisans	Toplam
Kontenjan	56.277	113.338	169.615	69.089	125.069	194.158
Yerleşen	56.277	113.338	169.615	15.794	113.209	129.003

Bu düşünün en önemli gerekçesi açıköğretim sisteminde lisans programlarına geçmiş yıllarda YGS ile yerleştirme yapılırken, aynı isimli örgün programlarda (İşletme, İktisat, Kamu Yönetimi, Uluslararası İlişkiler, Sosyoloji, Türk Dili ve Edebiyatı, Felsefe) LYS puanlarına göre yerleştirme yapılıyor olması durumu dikkate alınarak yapılan yeni düzenlemeyle birlikte bu yıldan itibaren -bu yanlışın kaldırılarak açıköğretim programlarında da eşdeğer örgün programlar gibi- LYS puanlarına göre öğrenci alınmaya başlanmasıdır.

Bu programlardan mezun olan öğrencilerimiz, örgün programlardan mezun olan öğrencilerimiz ile aynı yeterlilikler ve aynı haklara sahip olmalarına karşın giriş puan türündeki farklılık -bu durumun akademik ve bilimsel olarak izah edilemezliği bir tarafa- bu programlarımızı ikinci sınıf bir eğitim olarak değerlendirilmesine sebep olmaktadır. Bu yıl açıköğretim sistemindeki programlara giriş koşulları aynı isimli örgün programlardakine benzer hale getirildi.

Boş kalan kontenjanlarda mezuniyet sonrası istihdam edilebilirliğin etkisi

Boş kalan program kontenjanlarına bakıldığında önemli kısmının mezuniyet sonrası istihdam endişesinin olduğu veya arz ve talep dengesinde güçlük yaşanan programlar esaslı olduğu değerlendirilmektedir. Örneğin, eğitim fakültesi programları arasında en düşük doluluk oranının istihdam alanının oldukça daraldığı Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği alanında olması arz ve talep dengesinin doğal bir sonucu olarak değerlendirildi.

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Bu sene Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliğinde doluluk oranı %19,72, Fen bilgisi öğretmenliğindeki doluluk oranı %69,15'tir. İşletme ve iktisat gibi çok fazla mezunun bulunduğu programlar için de aynı bakış açısı söz konusudur.

Program Adı	Devlet ve Vakıf Üniversiteleri			
	Kontenjan	Yerleşen	Boş	Doluluk (%)
İşletme	21.967	14.048	7.919	63,95
İktisat	17.682	12.636	5.046	71,46
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	2.754	543	2.211	19,72
Turizm İşletmeciliği	3.790	1.897	1.893	50,05
Fen Bilgisi Öğretmenliği	4.409	3.049	1.360	69,15

Öğrencilerimizin tercih hakkını kullanma sürecinde ikinci bir şans

İlk yerleştirme sonuçlarına göre ek yerleştirme için önemli sayıda kontenjan olması, öğrencilerimizin geçtiğimiz yıllara göre ek yerleştirme sürecinde daha fazla imkan ve fırsat sunmaktadır. Öğrencilerimiz bu kontenjanları dikkatlice değerlendirerek yıl kaybına uğramadan yerleşebilme ve yükseköğretim sistemimize dahil olma imkanı bulabileceklerdir.

Son Söz

Yeni YÖK olarak Yükseköğretim sisteminin her kademesinde kaliteyi öncelikli kılıyoruz. Kontenjan planlamasında önceliğimiz kontenjanların ve yerleşen sayılarının **hadsiz hesapsız artırılması** değildir. Sistem, önceden yapılan planlamalarımız dahilinde çalışmakta olup yetkinlik ve yeterlilik dikkate alınarak büyüme gerçekleştirilmektedir. Diğer taraftan iki yıldır gerek üniversitelerin ilgili verilerinin paylaşımı gerekse mezun başarıları ve programların akredite olup olmadığı bilgilerinin açıklanması öğrencilerimize daha bilinçli tercih yapma imkânını sunmaktadır. Öğrencilerimizin artık bunlara dikkat ettiğini de gözlemlemek mutluluk vericidir.

Telefon: 0 312 298 70 00

444 8 965

Faks: 0 312 266 47 58

06539 Bilkent/ANKARA

E-posta: yokbasin@gmail.com